

Πώς οι «μάγοι της διαπραγμάτευσης» έχασαν την επαφή με την κοινωνία

05 / 02 / 19 11:55 |

Γράφει ο Πάνος Αμυράς

Φυλλομετρώντας το βιβλίο του καθηγητή του Πανεπιστημίου Μακεδονίας Νίκου Μαραντζίδα και του διευθυντή Ερευνών του ΠΑΜΑΚ Γιώργου Σιάκα με τίτλο «Στο όνομα της αξιοπρέπειας», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Παπαδόπουλος», διαπιστώσαμε πόσο ευμετάβλητες ήταν οι τάσεις του εκλογικού σώματος τα τελευταία 10 χρόνια.

Οι δύο συγγραφείς παρουσιάζουν τις ανατροπές της κοινής γνώμης στην εποχή των Μνημονίων και τα ευρήματά τους είναι πράγματι εντυπωσιακά. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει μία περίοδος, την οποία θεωρούμε κομβική για τα πολιτικά πράγματα του τόπου μας αλλά και για τα όσα βιώνουμε σήμερα. Πρόκειται για το πρώτο εξάμηνο του 2015 όταν ο ΣΥΡΙΖΑ κατέλαβε την εξουσία και ο Αλέξης Τσίπρας φαινόταν ένας ανίκητος πολιτικός αρχηγός.

Σύμφωνα με τις έρευνες του ΠΑΜΑΚ, η κυβέρνηση είχε πραγματοποιήσει πολύ γρήγορα τις πρώτες της νίκες στο πεδίο των εντυπώσεων. Ο τότε υπουργός Οικονομικών Γιάνης Βαρουφάκης είχε τύχει θερμής υποδοχής από την κοινή γνώμη καθώς θεωρήθηκε από τις θετικότερες παρουσίες της νέας κυβέρνησης (63%), ενώ η απουσία του Αντώνη Σαμαρά από την τελετή παράδοσης είχε αποτιμηθεί πολύ αρνητικά από το 74,5% των ερωτηθέντων.

Ήταν η περίοδος μέλιτος του κ. Τσίπρα με τους πολίτες. Το 75% των ερωτηθέντων πίστευε ότι η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝ.ΕΛ. ήταν αποφασισμένη να εφαρμόσει το σύνολο των προεκλογικών της υποσχέσεων ενώ το 72% θεωρούσε σωστή επιλογή του κ. Τσίπρα να αντιπαρατεθεί με την τρόικα. Ακόμη και η απόφαση της κυβέρνησης, σε συνεννόηση με τους εταίρους τον Φεβρουάριο του 2015, να παραταθεί η δανειακή σύμβαση μέχρι τον Ιούνιο είχε θεωρηθεί διαπραγματευτική επιτυχία από το 56% των ερωτηθέντων.

Και ύστερα άρχισε η ανώμαλη προσγείωση. Τον Μάιο του 2015 μόλις το 39% πίστευε ότι η κυβέρνηση θα εφάρμοζε όλες τις προεκλογικές της υποσχέσεις ενώ η ελπίδα έδωσε σταδιακά τη θέση της στην απογοήτευση.

Τον Ιανουάριο του 2015 μόλις το 20% πίστευε ότι η πορεία της οικονομίας θα ήταν καλύτερη στο μέλλον και το ποσοστό αυτό ερμηνεύει σε μεγάλο βαθμό τους λόγους που έχασε η Νέα Δημοκρατία τις εκλογές. Ένα μήνα αργότερα ο δείκτης αισιοδοξίας είχε εκτιναχθεί στο 30% για να καταρρεύσει στο 7% τον Ιούνιο του 2015.

Όπως αναφέρουν οι Μαραντζίδης και Σιάκας η εξέλιξη της κοινής γνώμης ακολουθούσε το ακόλουθο παράδοξο: «Όσο κυριαρχούσε η σκληρή στρατηγική διαπραγμάτευσης της κυβέρνησης με τους εταίρους η αισιοδοξία βρισκόταν στα ύψη.

Όταν τα πρώτα σημάδια συμβιβασμού άρχισαν να φαίνονται στον ορίζοντα η κοινή γνώμη έχασε τον ενθουσιασμό της». Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ τον Φεβρουάριο του 2015 το 60% των πολιτών πίστευε ότι η διαπραγμάτευση κινείτο προς τη σωστή κατεύθυνση, τον Αύγουστο του ίδιου έτους το ποσοστό αυτό είχε συρρικνωθεί στο 25%.

Και όμως ο ΣΥΡΙΖΑ κέρδισε τις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2015 αλλά μέσα σε 7 μήνες σπατάλησε χρόνο και πολιτικό κεφάλαιο. Η Νέα Δημοκρατία από τις αρχές του 2016 απέκτησε δημοσκοπικό προβάδισμα ενώ στις έρευνες κοινής γνώμης ένα σημαντικό τμήμα του πληθυσμού δηλώνει πως θα απογοητευθεί στην περίπτωση που επανεκλεγεί ο ΣΥΡΙΖΑ, αποτυπώνοντας το κλίμα του «αντι-ΣΥΡΙΖΑ».

Η δυναμική του παλιού αντιμνημονιακού στρατοπέδου στηριζόταν στη βροντόφωνη αντίδραση των πολιτών στα δυσάρεστα μέτρα και στην πεποίθησή τους πως υπήρχε μία εναλλακτική οδός που δεν έχει δοκιμαστεί «Δεν τους έχουμε δει αυτούς».

Μετά την υπογραφή του Μνημονίου και κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης, οι φωνές αυτές χαμήλωσαν και σταδιακά σώπασαν. «Αντικαταστάθηκαν από άλλες αντι-ΣΥΡΙΖΑ φωνές, που σταδιακά γίνονται όλο και πιο δυνατές. Το “να φύγουν αυτοί και τα άλλα θα τα βρούμε” άρχισε να ακουμπάει και να εκφράζει ολοένα και μεγαλύτερο τμήμα της κοινής γνώμης».

Στο βιβλίο παρουσιάζονται και άλλα ενδιαφέροντα θέματα, όπως ο «κύκλος» που διέγραψε στην κοινή γνώμη το φαινόμενο των «Αγανακτισμένων», το ζήτημα των Σκοπίων και η επιρροή του Διαδικτύου στην ενημέρωση.

Ο Πάνος Αμυράς είναι ο διευθυντής του Ελεύθερου Τύπου

Συνέχεια στη σελίδα του βιβλίου: <http://bit.ly/2DPAI2V>